

Питання імміграції до України

Вступ

1. Дозвіл на імміграцію

2. Посвідка на тимчасове проживання в Україні

3. Посвідка на постійне проживання в Україні

В

Базовим принципом міграційного права України є свобода пересування людини та громадянина, яка є також їхнім суб'єктивним правом. Згідно з положеннями статті 33 Конституції України кожному, хто на законних підставах перебуває на території України, гарантується свобода пересування, вільний вибір місця проживання, право вільно залишати територію України, за винятком обмежень, що їх встановлює закон.

Відповідно до законодавства України іноземні громадяни можуть в установленому порядку іммігрувати в Україну на постійне проживання, приїжджати до України для працевлаштування, навчання, возз'єднання сім'ї тощо.

Тут варто виділити 3 окремі процедури:

отримання дозволу на імміграцію;

отримання посвідки на тимчасове проживання в Україні;

отримання посвідки на постійне проживання в Україні.

1. Дозвіл на імміграцію

Дозвіл на імміграцію можна оформити як безпосередньо в Україні, так і за її межами в українському консульстві в країні проживання іноземного громадянина. Проте посвідку на постійне проживання можливо оформити лише в Україні в одному з територіальних підрозділів Державної міграційної служби України (ДМС) за місцем майбутньої реєстрації проживання іноземця.

Дозвіл для імміграції в Україну надається для певних категорій іммігрантів.

Перша група – особи за імміграційною квотою, яку встановлює Кабінет міністрів України, до них належать:

- діячі науки та культури, імміграція яких відповідає інтересам України – може бути підтверджено клопотанням Міністерства культури та науки про підтримання заяви мігранта у зв'язку із його значними успіхами в культурі та науці;
- висококваліфіковані спеціалісти та робітники, гостра потреба в яких є відчутною для економіки України – зазвичай підтверджується дипломом,

який підтверджує наявність у особи необхідного рівня кваліфікації спеціаліста або робітника, наявність яких обмежена в Україні, а їхня необхідність підтверджується відомостями Міністерства соціальної політики та праці;

- іноземці, які здійснили іноземну інвестицію в економіку України іноземною конвертованою валютою на суму не менше 100 тисяч доларів США – у формі акцій, цінних паперів тощо, які підтверджують внесення особою інвестицій в економіку України;
- іноземці, які є повнорідними братом чи сестрою, дідом чи бабою, онуком чи онукою громадян України;
- іноземці, які раніше перебували в громадянстві України – зазвичай підтверджується довідкою Міграційної служби, що особа мала українське громадянство;
- батьки, чоловік (дружина) іммігранта та його неповнолітні діти – необхідно надати копії свідоцтва про народження або шлюб;
- іноземці, які безперервно проживали на території України протягом 3-х років із дня встановлення їм статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми;
- іноземці, які прослужили у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту, Національній гвардії України 3 і більше років;
- іноземці, які служили у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту чи Національній гвардії України (незалежно від строку військової служби) і були визнані військово-лікарськими комісіями непридатними до військової служби за станом здоров'я за наслідками захворювань, поранень (травм, контузій, каліцтв), одержаних під час виконання обов'язків військової служби;
- іноземці, які прибули в Україну для працевлаштування або укладення гіг-контракту, роботи у філіях та представництвах юридичної особи, з метою возз'єднання сім'ї за умови безперервного проживання на території України на підставі посвідки на тимчасове проживання протягом останніх 5-ти років.

Друга група – це особи, які можуть стати іммігрантами поза квотою імміграції:

- одному з подружжя, якщо другий з подружжя, з яким він перебуває у шлюбі понад 2 роки, є громадянином України, дітям і батькам громадян України;
- одному з подружжя, якщо другий з подружжя є загиблим (померлим) громадянином України – військовослужбовцем Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, Служби безпеки України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України, Управління державної охорони України, Державної спеціальної служби транспорту, правоохоронних органів спеціального призначення або розвідувальних органів України (незалежно від строку перебування у шлюбі, дійсному на момент загибелі (смерті), – у разі звернення з заявою про надання дозволу на імміграцію в період дії воєнного стану та протягом 6-ти місяців з дня його припинення чи скасування);
- іноземцям, які є опікунами чи піклувальниками громадян України, або перебувають під опікою чи піклуванням громадян України;
- іноземцям, які мають право на набуття громадянства України за територіальним походженням;
- іноземцям, імміграція яких становить державний інтерес для України;

- закордонним українцям, подружжям закордонних українців, їхнім дітям у разі спільного в'їзду та перебування на території України;
- особам без громадянства, які проживали на території України на підставі посвідки на тимчасове проживання протягом 2-х років із дня визнання їх особами без громадянства.

За наявності згаданих підстав для імміграції в Україну, іноземному громадянину необхідно подати:

- заяву на отримання дозволу на імміграцію;
- 3 фотокартки (3,5 см x 4,5 см);
- оригінал і копію документу, який підтверджує особу (закордонний паспорт);
- переклад українською мовою сторінки паспортного документа з особистими даними;
- документ про місце проживання особи в Україні та за кордоном;
- відомості про склад сім'ї (свідоцтво про шлюб та народження дітей);
- відомості про те, що особа не хвора на хронічний алкоголізм, токсикоманію, наркоманію та хронічні захворювання, перелік яких встановлює Міністерство охорони здоров'я України;
- довідку, видану компетентним органом держави попереднього проживання або її дипломатичним представництвом чи консульською установою в Україні, про відсутність судимості;
- квитанцію про сплату державного мита або консульського збору.

Усі документи, які видавались іноземними державними органами повинні бути перекладені українською мовою та легалізовані (апостилізовані).

Термін розгляду заяви на отримання дозволу на імміграцію становить 6 місяців, якщо документи подано безпосередньо в Україні – та 1 рік, якщо його подано за кордоном.

2. Посвідка на тимчасове проживання в Україні

Посвідка на тимчасове проживання в Україні – це посвідчення офіційного зразка, що підтверджує законне право громадянина іншої держави на тимчасове проживання в Україні при виконанні низки умов.

Згідно із законодавством України, клопотати про оформлення тимчасової посвідки на проживання в Україні мають право особи, які приїхали в країну з однією з цілей:

- працевлаштування в Україні або укладення гіг-контракту;
- возз'єднання сім'ї з особами, які є громадянами України;
- возз'єднання сім'ї з особами, які мають тимчасову посвідку на проживання в Україні;
- реалізація проєкту міжнародної технічної допомоги (zareєстрованого у встановленому порядку);
- робота в релігійній організації (проповідування релігійних віровчень, виконання релігійних обрядів чи іншої канонічної діяльності);
- робота в представництвах і філіях іноземних організацій, компаній або банків;
- культурна, освітня, наукова чи добровольча діяльність;

- робота кореспондентом або представником іноземних засобів масової інформації;
- навчання;
- надання медичної допомоги, реабілітаційної допомоги на волонтерських засадах як медичні працівники, фахівці з реабілітації в період воєнного стану;
- реалізації проєктів міжнародної технічної допомоги, зареєстрованих у встановленому порядку;
- стати засновниками та/або учасниками та/або бенефіціарними власниками (контролерами) юридичної особи, зареєстрованої в Україні, у разі, якщо розмір частки власності, у статутному капіталі української юридичної особи становить не менше 100 тисяч євро за офіційним валютним курсом Національного банку України на дату внесення іноземної інвестиції;
- надання інструкторської (стрілецької, тактичної, медичної, радіотехнічної, вибухотехнічної та іншої) допомоги підрозділам Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, правоохоронних органів спеціального призначення, Міністерства внутрішніх справ України, залученим до проведення антитерористичної операції, перебуваючи безпосередньо у районах її проведення, та/або залученим до здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, перебуваючи безпосередньо у районах їх проведення, або добровольчим формуванням, що були утворені або самоорганізувалися для захисту незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України та спільно з вищезазначеними підрозділами брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах АТО в період її проведення, а також які брали участь у виконанні бойових або службових завдань АТО та/або заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях спільно зі згаданими підрозділами чи добровольчими формуваннями;
- надання в період дії воєнного стану в Україні, стрілецької, тактичної, радіотехнічної, вибухотехнічної, медичної та іншої допомоги підрозділам Збройних Сил України, Національної гвардії України, зокрема підрозділам територіальної оборони, добровольчих формувань територіальних громад, перебуваючи безпосередньо в районах ведення бойових дій, та спільно з такими підрозділами беруть/брали участь у виконанні бойових або службових завдань протягом не менше 6-ти місяців.

За наявності підстав для отримання тимчасової посвідки на проживання іноземець повинен надати до відповідного підрозділу Державної міграційної служби України (ДМС) такі документи:

- паспорт або документ, що засвідчує особу, з візою типу D – довгострокова, отримується в посольстві/консульстві України в країні громадянином якої є іноземець;
- нотаріально завіреним переклад українською мовою сторінок паспорта з особистими даними;
- дійсний поліс медичного страхування на весь строк дії посвідки та його копія;
- квитанцію про оплату адміністративного збору.

Додатковий список документів залежить від цілей (мети) приїзду в Україну та

оформлення посвідки, якщо це:

- працевлаштування – додатково подається дозвіл на використання праці іноземців (дозвіл на працевлаштування) та його копія; відомості про розмір частки іноземця-засновника (учасника) юридичної особи у сумі не менше 100 тисяч євро за офіційним валютним курсом НБУ на дату внесення іноземної інвестиції, як внеску до статутного капіталу, якщо іноземна інвестиція здійснена в грошовій формі, засвідчені уповноваженою посадовою особою юридичної особи;
- участь в реалізації проєктів міжнародної технічної допомоги – подається копія реєстраційної картки проєкту міжнародної технічної допомоги, виданої Міністерством економічного розвитку та торгівлі України; копія вантажної митної декларації на рухоме майно, передане як внесок до статутного капіталу юридичної особи, та копія акта приймання-передачі такого майна, якщо іноземна інвестиція здійснена у майновій формі, засвідчені уповноваженою посадовою особою юридичної особи;
- участь в діяльності філій, відділень, представництв й інших структурних осередків громадських (неурядових) організацій іноземних держав, зареєстрованих в Україні – подається оригінал та копія свідоцтва про реєстрацію структурного осередку громадської (неурядової) організації іноземної держави в Україні; копія акта приймання-передачі рухомого або нерухомого майна, переданого як внесок до статутного капіталу юридичної особи, якщо іноземна інвестиція здійснена у майновій формі, але при цьому таке майно придбане на території України, засвідчена уповноваженою посадовою особою юридичної особи;
- робота у філіях або представництвах іноземних банків, зареєстрованих в Україні – подають оригінал і копію свідоцтва про акредитацію філії або представництва; виписка з рахунку в цінних паперах, якщо іноземець є акціонером акціонерного товариства, зареєстрованого в Україні, засвідчена уповноваженою посадовою особою юридичної особи.
- навчання – подають документ, що підтверджує факт навчання в Україні (зазвичай, таким документом є внутрішній наказ керівника (ректора) про зарахування до навчального закладу), та зобов'язання навчального закладу повідомити, про відрахування;
- медична допомога, реабілітаційна допомога на волонтерських засадах як медичний працівник, фахівець з реабілітації – подання закладу охорони здоров'я або іншого підприємства, установи чи організації, що залучили до своєї діяльності з надання медичної допомоги, реабілітаційної допомоги іноземців, які відповідають вимогам до освіти та професійної кваліфікації та мають документи про освіту та відповідну професійну кваліфікацію, засвідчені в порядку консульської легалізації або шляхом проставлення апостилю в країні, в якій вони працюють, а також повідомили МОЗ про строк, на який залучаються такі особи;
- засновники та/або учасники, та/або бенефіціарні власники (контролери) юридичної особи: 1. копію установчого документа юридичної особи, засвідчену уповноваженою посадовою особою юридичної особи; 2. письмове зобов'язання юридичної особи повідомити ДМС, якщо іноземець втратить статус засновника та/або учасника, та/або бенефіціарного власника (контролера) цієї юридичної особи; 3. інші документи залежно від виду здійснення іноземної інвестиції;

Після того, як співробітник ДМС прийме документи, оформлену посвідку на проживання зобов'язані видати не пізніше, ніж через 15 днів.

Після отримання посвідки на проживання іноземець повинен протягом 30 днів зареєструватися за адресою, вказаною раніше в документах, які були подані до міграційної служби.

3. Посвідка на постійне проживання в Україні

Посвідка на постійне проживання – це офіційний документ, що підтверджує право іноземця чи особи без громадянства на постійне проживання в країні.

Посвідка на постійне проживання видається строком на 10 років та підлягає обміну у випадках:

- зміни інформації, внесеної до посвідки;
- виявлення помилки в інформації, внесеної до посвідки;
- закінчення строку дії посвідки;
- непридатності посвідки для подальшого використання (посвідка/фотокартка має пошкодження, що не дають змогу візуально ідентифікувати особу, прочитати прізвище, ім'я, дату та місце народження, ким видана посвідка, підпис посадової особи та дату видачі, пошкодження серії та номера, що не дають змогу встановити реквізити посвідки, виправлення, пошкодження, які блокують можливість зчитування, а також внесення змін до інформації безконтактного електронного носія), а також у разі відсутності частини посвідки;
- досягнення 25- або 45-річного віку (у разі, якщо посвідка не містить безконтактний електронний носій).

Для отримання посвідки на постійне проживання іноземний громадянин повинен звернутися до територіального органу ДМС України за місцем проживання із заявою про видачу йому такої посвідки.

До заяви додаються:

- чинний паспортний документ іноземця (або паспортні документи – коли іноземець має одночасно громадянство (підданство) кількох держав (множинне громадянство) або документ, що посвідчує особу без громадянства, з візою типу D і відміткою про перетин кордону);
- переклад українською мовою сторінки паспорта, з особистими даними, засвідчений нотаріально;
- копія рішення про надання дозволу на імміграцію;
- документи про наявність житла в Україні де особа має право на реєстрацію (наприклад, ордер, свідоцтво про право власності, договір найму (піднайму, оренди));
- квитанцію про сплату державного мита;
- квитанцію про сплату послуг ДМС України;
- чотири фотокартки 3,5 x 4,5 см (на матовому папері)
- копію виданої податковим органом довідки про присвоєння ідентифікаційного номера (у разі її наявності);
- витяг з реєстру територіальної громади (за наявності).

Термін розгляду заяви про отримання посвідки на постійне проживання становить 15 робочих днів.